

KEPAN

Bülten

www.kepan.org.tr

II. KLİNİK NÜTRİSYON ÖĞRENCİ KONGRESİ 13-14 EKİM 2017 TARİHLERİNDE İSTANBUL'DA YAPILDI.

KEPAN tarafından düzenlenen II. Klinik Nutrisyon Öğrenci Kongresi toplam 20 öğretim üyesi ve 12 öğrenci olmak üzere toplam **32 konuşmacı ve 364 öğrencinin** katılımı ile **13-14 Ekim 2017** tarihlerinde İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Prof. Dr. Aziz Sançar Amfisi'nde gerçekleştirildi. Öğrenci sunumlarının da yer aldığı kongre interaktif tartışmalarla sonlandı. Katkılarından dolayı tüm konuşmacılarımıza ve ilgerlerinden dolayı tüm katılımcılarımıza teşekkür ederiz.

25 KASIM 2017'DE İZMİR'DE LLL KURSLARI DÜZENLENDİ.

25 Kasım 2017 tarihinde İzmir'de LLL Kursları gerçekleştirildi. Onyedici eğitici ve 216 katılımcı ile gerçekleştirilen kurslar "Nutrisyonel Değerlendirme ve Teknikler", "Gastrointestinal Hastalıklarda Nutrisyon", "Yoğun Bakım Hastalarında Nutrisyon", "Oral & Enteral Nutrisyon", "Renal Hastalıklarda Nutrisyon" ve "Pulmoner Hastalıklarda Nutrisyon" olmak üzere toplam 6 başlıkta düzenlendi.

26 KASIM 2017'DE, İSTANBUL'DA YAPILAN 4. ULUSAL VE ULUSLARARASI KATILIMLI EVDE SAĞLIK VE BAKIM KONGRESİ'NDE KEPAN TARAFINDAN "EVDE BESLENME KURSU" DÜZENLENDİ.

23-25 Kasım 2017 tarihlerinde İstanbul'da yapılan **4. Ulusal ve Uluslararası Katılımlı Evde Sağlık ve Bakım Kongresi** kapsamında KEPAN işbirliği ile "**Evde Beslenme Kursu**" düzenlendi. Toplam 9 konuşmacı ve 25 katılımcı ile gerçekleştirilen kurs olgu sunumlarının yer aldığı aktif tartışmalarla sonlandı.

Duyurular...

39. ESPEN KONGRESİ 9-12 EYLÜL 2017 TARİHLERİ ARASINDA HOLLANDA, DEN HAAG'TA GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

39. ESPEN Klinik Nutrisyon ve Metabolizma Kongresinde **91** bildiri ile Türkiye bildiri gönderiminde ilk sırada yer almıştır. Türkiye'yi 86 bildiri ile Hollanda ve 60 bildiri ile İspanya takip etmiştir. Kongrede bildirisi olan 12 araştırmacının kongre katılımı **KEPAN Derneği** tarafından sağlanmıştır. Başta yüksek sayıda bildiri ile katılım sağlayan diyetisyenler olmak üzere bildiri gönderen tüm sağlık çalışanlarını tebrik eder, başarılarının devamını dileriz. **Kongreye KEPAN Yönetim Kurulu Üyesi ve ESPEN konye üyesi olan Prof. Dr. Osman Abbasoğlu** konuşmacı olarak katılmış, **"Olive-oil based parenteral nutrition regimen impact on immunity, inflammation and infection"** başlıklı sunumu katılımcılar tarafından ilgiyle izlenmiştir.

KEPAN WEBINAR TOPLANTILARI BAŞLADI

Günümüzde mevcut olan ve artan ivmeyle hizmete giren teknolojik olanaklar eğitim alanında da ağırlığını hissettirmeye başlamış ve web bazlı yapılan yayınlarla geniş kitlelere ulaşım olanağı sağlanmıştır. Bu gelişmelerin ışığında KEPAN webinar serisi projesini hayata geçirmiştir. Projenin gerçekleştirilmesinde verdiği koşulsuz destek için **Nestle Health Science'a** teşekkür ederiz.

Klinik nutrisyon alanında farklı konulardaki güncel yaklaşımların paylaşılmasının amaçlandığı ve klinik nutrisyon alanındaki bilgi birikimini artıracaklarını düşündüğümüz eğitim serisi yayınlarının ilki Eylül 2017'de Prof. Dr. Ahmet Çoker ve Dr. Dyt. Derya Hopancı Bıçıklı tarafından **"Kanser Hastasında Nutrisyon Desteği"** konusunda, ikincisi Ekim 2017'de Prof. Dr. Murat Gündüz ve Prof. Dr. Cem Kaan tarafından **"Perioperatif Dönemde Nutrisyon Desteği"** konusunda, üçüncüsü ise Aralık Prof. Dr. Kubilay Demirağ ve Prof. Dr. Mehmet Uyar tarafından **"Yoğun Bakımda Nutrisyon"** konusunda yapılmıştır.

Gerçekleştirilmiş olan webinar eğitimlerini websayfamızda KEPAN ETKİNLİKLERİ sekmesi altında yer alan WEBİNAR başlığına giderek izleyebilirsiniz. Webinar toplantılarına 2018 yılında da devam edilecektir.

11 ARALIK 2017'DE İSTANBUL'DA ENTERAL NÜTRİSYON ERİŞİM YOLLARI VE TAKİBİ EĞİTİMİ DÜZENLENDİ.

KEPAN ve **Medtronic** işbirliği ile 11 Aralık 2017 tarihinde İstanbul Medtronic Innovation Center 'de **Enteral Nutrisyon Erişim Yolları ve Takibi** konusunda eğitim düzenlendi. Toplam 8 eğitici ve 51 katılımcı ile gerçekleşen programda katılımcılara enteral nutrisyon erişim yolları ve takibi konusunda teorik ve uygulamalı eğitim verildi.

ONKOLOJİ ÇALIŞMA GRUBU KURULDU

KEPAN Derneği'nin **Onkoloji Çalışma Grubu** kurulmuştur. Bu çalışma grubunun üyeleri arasında **Prof. Dr. Timuçin ÇİL, Prof. Dr. İrfan ÇİÇİN** ve **Doç. Dr. M. Ali KAPLAN** yer almaktadır.

Duyurular...

BİLİMSEL ÇALIŞMALARINI DESTEKLEMENE DEVAM EDİYORUZ...

Yayın teşvik ödülü alan çalışmalar;

1) Umur Safer ve arkadaşları

Journal of Geriatric Oncology dergisinde yayınlanan "Body composition analysis via single slice computed tomography analysis- The shortcomings", başlıklı editöre mektup

2) Umur Safer ve arkadaşları

Clinical Nutrition dergisinde yayınlanan "Re:The impact of sarcopenia and myosteatosis on outcomes of unresectable pancreatic cancer or distal cholangiocarcinoma" başlıklı editöre mektup

3) Muhammed Cemal Kızırlarslanoğu ve arkadaşları

Geriatric & Gerontology International dergisinde yayınlanan "Comment on sarcopenia criteria and all-cause mortality risk in older Japanese adults" başlıklı editöre mektup

4) Muhammed Cemal Kızırlarslanoğu ve arkadaşları

Journal of Anesthesia dergisinde yayınlanan "Sarcopenia in critically ill patients" başlıklı derleme

5) Muhammed Cemal Kızırlarslanoğu ve arkadaşları

Aging Clin Exp Res dergisinde yayınlanan "Phase angle assesment by bioelectrical impedance analysis and its predictive value for malnutrition risk in hospitalized geriatric patients" isimli çalışma

6) Özgür Yađan ve arkadaşları

Revista De Nutricao Brazilian Journal of Nutrition dergisinde yayınlanan "Comparison of the effects of continuous versus intermittent enteral feeding on plasma leptin and ghrelin levels in intensive care units" isimli çalışma

YENİ ÜYELERİMİZ

- Emine Adıgözöl
- Simge Akyel
- Aslı Akyol
- Esen Atay
- Firdevs Atıcı
- Ayşe Bahadır
- Buket Bektaş
- Benay Bulut
- Kadir Bulut
- Ali Rıza Çalışkan
- Mevra Aydın Çil
- Tamar Demirci
- Özden Özgür Horoz
- Mehmet Kubat
- Selma Arslanhan Kurt
- Özlem Özkan Kuşcu
- Mücamit Muslu
- Tuđba Nur Öden
- Kamuran Özvacı
- Filiz Özcan
- Şeniz Öztürk
- Pınar Sarkut
- Rana Elçin Sezer
- Didem Sözütek
- Yasemin Suçi
- Buket Şahin
- Aylin Şener
- Vuslat Kamer Tonguç
- Mehmet Akif Topçuođlu
- Şükran Yerci
- Hamit Yıldız
- Recep Civan Yüksel
- Cansu Zirtil

Klinik Enteral Parenteral Nutrisyon Kongresi
XI.KEPAN
27-31 MART 2019
SUENO DELUXE OTEL - ANTALYA

2019 KONGRE TARİHİMİZ BELLİ OLDU...

27-31 Mart 2019'da Sueno Hotels Deluxe Belek
Antalya'da buluşuyoruz...

WEB'TEKİ KİTAP SATIŞINDAN HABERİNİZ VAR, DEĞİL Mİ?

"Klinik Nutrisyonun Temelleri" adlı kitabını satın almak için;
web sitemizi ziyaret ediniz

KLİNİK NÜTRİSYONDA TANIMLAR VE TERMINOLOJİ

ESPEN'in Klinik Nutrisyonda Tanımlar ve Terminoloji Rehberi'nin
Türkçe çevirisine KEPAN web sayfasından ulaşabilirsiniz

FETAL PROGRAMLANMA: YETİŞKİN HASTALIKLARININ GELİŞİMSEL KÖKENİ

Prof. Dr. Zarife Kuloğlu (Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Gastroenteroloji Bilim Dalı Öğretim Üyesi)

Epidemiyolojik gözlemler ileri yaşlarda görülen ve bulaşıcı olmayan bazı hastalıkların sadece genetik yapı ve ileri yaştaki yaşam biçiminden değil, erken yaşamdaki çevresel koşullardan da etkilendiğini göstermektedir. Bu etmenlerin özellikle insanlığınun en hızlı büyüdüğü ve geliştiği fetal ve bebeklik dönemlerinde etkili olduğu, yaşam boyu devam eden fizyolojik ve metabolik değişikliklere yol açtığı ve yaşamın ileri dönemlerinde kronik hastalıkların gelişim sürecini etkileyebileceği düşünülmektedir. Bu hipotez "Yetişkin hastalıklarının Gelişimsel Kökeni" veya diğer adıyla "Fetal Programlanma" olarak bilinmektedir^(1,2). İntrauterin büyüme geriliği olan fetüslerde çeşitli hormonal değişiklikler gözlenir. Hamilelik döneminde yetersiz beslenmenin anne tarafından stres içeren bir uyaran olarak algılandığı, bunun kortikosteroid miktarında artışa neden olduğu ileri sürülmektedir. Kortikosteroid artışı damarsal işlevlerin bozulmasına ve kan basıncı yükseklğine neden olur. Sentetik kortikosteroidlere maruz kalan gebe maymunların fetüslerinde nöronal yapı proteinlerinin azaldığı ve beyin gelişiminin olumsuz etkilendiği bildirilmiştir^(3,4). "Tokluk hormonu" olarak bilinen leptin negatif enerjisi dengesi sağlayan bir hormondur. Fetal yağ dokusu önemli bir leptin kaynağıdır. İntrauterin gelişme geriliği olan bebeklerin leptin düzeylerinin düşük olduğu, bu bebeklerin doğum sonrasında hızla kilo aldıkları ve erişkin dönemde metabolik sendroma eğilimli oldukları bildirilmiştir. Ghrelin ise büyük mome hormonu salgılanmasını uyaran, enerji dengesi ve besin alımının düzenlenmesinde rol oynayan, "açlık hormonu" olarak bilinen bir hormondur. İntrauterin gelişme geriliği olan bebeklerin fetal dönemde ghrelin düzeyinin yüksek olduğu, bunda doğumdan sonra iştahı artırarak ve büyüme hormonu salgılanmasını uyarak büyümeyi hızlandırdığı ileri sürülmektedir⁽⁵⁾.

Annenin beslenme durumu fetal genom ve gen ekspresyonunu da değiştirebilir. Erken embriyogenezis sırasında DNA demetilasyon ve remetilasyona uğramakta, bazı genler daha sonraki inaktivasyon için işaretlenmektedir. Bu epigenetik "imprinting" işleminin özellikle fetal ve plasental büyüme düzenleyen genleri etkilediği düşünülmektedir. Epigenetik değişiklikler, potansiyel olarak geri dönüşümü olabilen, DNA'nın baz diziliminde herhangi bir değişikliğe yol açmayan, ancak kalıtlılabilen, şeker fosfat omurgası üzerindeki değişimlerle gen ifadenme biçimindeki değişimleri kapsar. Bu tür epigenetik değişiklikler gen aktivitesinde ve hücrede dengede bozulma için potansiyel risk oluştururlar. Bu değişiklikler genin olumsuz çevresel sinyallere maruz kalması durumunda zararlı hale gelmektedir. İntrauterin gelişme geriliği olanlar kişilerde hepatik sinyal iletimi ve β hücre gelişimiyle ilgili genlerde epigenetik değişiklikler olduğu saptanmıştır. İntrauterin çevrenin neden olduğu epigenetik değişikliklerin çocuk ve erişkinlerde çeşitli kanser türlerini tetiklediği gözlenmiştir⁽⁶⁾.

Hamilelikteki olumsuz olaylar sadece o çocuğu değil, daha sonraki nesilleri de etkilemektedir. Çocuğun doğum ağırlığını belirleyen önemli faktörlerden birisi de annenin doğum ağırlığıdır. Düşük doğum ağırlığı olan annelerin zayıf bebeklere sahip olduğu, ancak babanın doğum ağırlığıyla bebeğin doğum ağırlığı arasında ilişki olmadığı gösterilmiştir. Bu etki tam açıklanamamakla birlikte, beslenmesi yetersiz olan bir annede uterusun hormonal çevresinin fetusun üreme organlarının gelişimini etkilediği düşünülmektedir. İntrauterin gelişme geriliği ile doğan annelerin uterus boyutlarının küçük olmasının fetusun büyümesini kısıtladığı da öne sürülmektedir⁽⁷⁾.

Hamilelik döneminde anne beslenmesi yanısıra hamilelik öncesi ve implantasyon zamanında annenin beslenme durumu da doğum ağırlığında değişiklik yapmadan erişkin hastalık riskinde artışa yol açmaktadır. Hollanda'da 1944-1945 yılları arasındaki kıtlık zamanında doğanlarda yapılan çalışmalar; gebeliğin erken döneminde kıtlıkla karşılaşmanın doğum ağırlığında değişikliğe yol açmadan, erişkin dönemde koroner kalp hastalığı ve şişmanlık riskini artırdığını göstermiştir. Hamileliğin erken dönemindeki besin yoksulğundan daha sonra yeterli bir beslenmeye geçiş metabolik uyumsuzluğa yol açarak daha sonraki hastalık riskini artırmaktadır⁽⁷⁾.

Yalnız intrauterin yaşamdaki değil, doğum sonrası erken dönemdeki beslenme de kardiyovasküler hastalığa yatkınlığı arttırmakta ve metabolik sendromu oluşturan tansiyon yüksekliği, dislipidemi, şişmanlık ve artmış insülin direncini etkilemektedir. Bebeklik döneminde besin öğelerinden zengin beslenmeyle büyümenin hızlandırılmasının insülin direnci riskini artırdığı ve ateroskleroza götüren endotelial işlev bozukluğuna neden olduğu gösterilmiştir. Ek besinler erken başlanması da şişmanlık, dolaylı olarak da kardiyovasküler hastalık riskini arttırmaktadır. Bu görüşe "beslenmeyle programlanma" adı verilmektedir. Bir çok çalışmada bebeklik dönemi beslenmesiyle bilişsel işlevler, Tip 2 Diabetes Mellitus, insülin direnci, kardiyovasküler hastalıklar, alerjik hastalıklar, osteoporoz ve meme kanseri arasında ilişki olduğu gösterilmiştir⁽⁸⁾.

Sonuç olarak, annenin gebelik öncesi ve gebelikteki diyetinin yanı sıra, erken bebeklik dönemindeki beslenme çocuğun gelecekteki sağlığını programlamada önemli rol oynamaktadır. Erişkin dönemde görülen hastalıkları önlemede gebelik öncesi dönemde başlayan erken bebeklik dönemini kadar uzanan kritik dönemde gelişimi etkileyen faktörler ve etki mekanizmalarının belirlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Kaynaklar:

1. Barker DJ, Eriksson JG, Forsen T, Osmond C. Fetal origins of adult disease: strength of effects and biological basis. *Int J Epidemiol* 2002;31:1235-1239.
2. Ariana DD, Malamitsi-Puchner A. Intrauterine growth restriction and adult disease: the role of adipocytokines. *Eur J Endocrinol*. 2009;160:337-347.
3. Gressens P, Muaku SM, Besse L, et al. Maternal protein restriction early in rat pregnancy alters brain development in the progeny. *Brain Res Dev Brain Res* 1997;103:21-35.
4. Jensen EC, Gallaher BW, Breier BH, Harding JE. The effect of a chronic maternal cortisol infusion on the late gestation fetal sheep. *J Endocrinol* 2002; 174:27-36.
5. Vickers MH, Gluckman PD, Coveny AH, et al. Neonatal leptin treatment reverses developmental programming. Neonatal leptin treatment reverses developmental programming. *Endocrinology* 2005;146:4211-4216.
6. Holness MJ, Sugden MC. Epigenetic regulation of metabolism in children born small for gestational age. *Curr Opin Clin Nutr Metab Care* 2006;9:482-488.
7. Levin BE. Metabolic imprinting: critical impact of the perinatal environment on the regulation of energy homeostasis. *Phil Trans R Soc Lond B Biol Sci* 2006; 361:1107-1121.
8. Baker DJP. The developmental origins of chronic adult disease. *Acta Paediatr* 2004;446:26-33